

Codul civil și Legea de punere în aplicare

Ediție actualizată la
9 ianuarie 2020

Cuprins general

Codul civil _____ **1**

Index _____ 532

Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009
privind Codul civil (*extras*) _____ **565**

	Art.
TITLUL PRELIMINAR. DESPRE LEGEA CIVILĂ	1-24
Capitolul I. Dispoziții generale	1-5
Capitolul II. Aplicarea legii civile	6-8
Capitolul III. Interpretarea și efectele legii civile	9-17
Capitolul IV. Publicitatea drepturilor, a actelor și a faptelor juridice	18-24
 CARTEA I. DESPRE PERSOANE	 25-257
Titlul I. Dispoziții generale	25-33
Titlul II. Persoana fizică	34-103
Capitolul I. Capacitatea civilă a persoanei fizice	34-57
<i>Secțiunea 1. Capacitatea de folosință</i>	34-36
<i>Secțiunea a 2-a. Capacitatea de exercițiu</i>	37-48
<i>Secțiunea a 3-a. Declararea judecătorească a morții</i>	49-57
Capitolul II. Respectul datorat ființei umane și drepturilor ei inerente	58-81
<i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>	58-60
<i>Secțiunea a 2-a. Drepturile la viață, la sănătate și la integritate ale persoanei fizice</i>	61-69
<i>Secțiunea a 3-a. Respectul vieții private și al demnității persoanei umane</i>	70-77
<i>Secțiunea a 4-a. Respectul datorat persoanei și după decesul său</i>	78-81
Capitolul III. Identificarea persoanei fizice	82-103
<i>Secțiunea 1. Numele</i>	82-85
<i>Secțiunea a 2-a. Domiciliul și reședința</i>	86-97
<i>Secțiunea a 3-a. Actele de stare civilă</i>	98-103
Titlul III. Ocrotirea persoanei fizice	104-186
Capitolul I. Dispoziții generale	104-109
Capitolul II. Tutela minorului	110-163
<i>Secțiunea 1. Deschiderea tutelei</i>	110-111
<i>Secțiunea a 2-a. Tutorele</i>	112-123
<i>Secțiunea a 3-a. Consiliul de familie</i>	124-132
<i>Secțiunea a 4-a. Exercițarea tutelei</i>	133-150
§1. Dispoziții generale	133-135
§2. Exercițarea tutelei cu privire la persoana minorului	136-139
§3. Exercițarea tutelei cu privire la bunurile minorului	140-150

Respect pentru oameni și cărți

<i>Secțiunea a 5-a. Controlul exercitării tutelei</i>	151-155
<i>Secțiunea a 6-a. Încetarea tutelei</i>	156-163
Capitolul III. Ocrotirea interzisului judecătoresc	164-177
Capitolul IV. Curatela	178-186
Titlul IV. Persoana juridică	187-251
Capitolul I. Dispoziții generale	187-193
Capitolul II. Înființarea persoanei juridice	194-204
<i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>	194-195
<i>Secțiunea a 2-a. Nulitatea persoanei juridice</i>	196-199
<i>Secțiunea a 3-a. Înregistrarea persoanei juridice</i>	200-204
Capitolul III. Capacitatea civilă a persoanei juridice	205-224
<i>Secțiunea 1. Capacitatea de folosință a persoanei juridice</i>	205-208
<i>Secțiunea a 2-a. Capacitatea de exercițiu și funcționarea persoanei juridice</i>	209-224
§1. Capacitatea de exercițiu	209-211
§2. Funcționarea persoanei juridice	212-220
§3. Dispoziții speciale	221-224
Capitolul IV. Identificarea persoanei juridice	225-231
Capitolul V. Reorganizarea persoanei juridice	232-243
Capitolul VI. Încetarea persoanei juridice	244-251
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	244
<i>Secțiunea a 2-a. Dizolvarea persoanei juridice</i>	245-249
<i>Secțiunea a 3-a. Dispoziții speciale</i>	250-251
Titlul V. Apărarea drepturilor nepatrimoniale	252-257
CARTEA A II-A. DESPRE FAMILIE	258-534
Titlul I. Dispoziții generale	258-265
Titlul II. Căsătoria	266-404
Capitolul I. Logodna	266-270
Capitolul II. Încheierea căsătoriei	271-289
<i>Secțiunea 1. Condițiile de fond pentru încheierea căsătoriei</i>	271-277
<i>Secțiunea a 2-a. Formalitățile pentru încheierea căsătoriei</i>	278-289
Capitolul III. Formalități ulterioare încheierii căsătoriei	290-292
Capitolul IV. Nulitatea căsătoriei	293-306
<i>Secțiunea 1. Nulitatea absolută a căsătoriei</i>	293-296
<i>Secțiunea a 2-a. Nulitatea relativă a căsătoriei</i>	297-303
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele nulității căsătoriei</i>	304-306
Capitolul V. Drepturile și îndatoririle personale ale soților	307-311
Capitolul VI. Drepturile și obligațiile patrimoniale ale soților	312-372
<i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>	312-338
§1. Despre regimul matrimonial în general	312-320

§2. Locuința familiei	321-324
§3. Cheltuielile căsătoriei	325-328
§4. Alegerea regimului matrimonial	329-338
<i>Secțiunea a 2-a. Regimul comunității legale</i>	339-359
<i>Secțiunea a 3-a. Regimul separației de bunuri</i>	360-365
<i>Secțiunea a 4-a. Regimul comunității convenționale</i>	366-368
<i>Secțiunea a 5-a. Modificarea regimului matrimonial</i>	369-372
§1. Modificarea convențională	369
§2. Modificarea judiciară	370-372
Capitolul VII. Desfacerea căsătoriei	373-404
<i>Secțiunea 1. Cazurile de divorț</i>	373-381
§1. Dispoziții generale	373
§2. Divorțul prin acordul soților pe cale judiciară	374
§3. Divorțul prin acordul soților pe cale administrativă sau prin procedură notarială	375-378
§4. Divorțul din culpă	379-380
§5. Divorțul din cauza stării sănătății unui soț	381
<i>Secțiunea a 2-a. Efectele divorțului</i>	382-404
§1. Data desfacerii căsătoriei	382
§2. Efectele divorțului cu privire la raporturile nepatrimoniale dintre soți	383-384
§3. Efectele divorțului cu privire la raporturile patrimoniale dintre soți	385-395
I. Efecte cu privire la regimul matrimonial	385-387
II. Dreptul la despăgubiri	388
III. Obligația de întreținere între foștii soți	389
IV. Prestația compensatorie	390-395
§4. Efectele divorțului cu privire la raporturile dintre părinți și copiii lor minori	396-404
Titlul III. Rudenia	405-482
Capitolul I. Dispoziții generale	405-407
Capitolul II. Filiația	408-450
<i>Secțiunea 1. Stabilirea filiației</i>	408-440
§1. Dispoziții generale	408-413
§2. Prezumția de paternitate	414
§3. Recunoașterea copilului	415-420
§4. Acțiuni privind filiația	421-440
I. Contestarea filiației	421
II. Acțiunea în stabilirea filiației față de mamă	422-423
III. Acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei	424-428
IV. Acțiuni privind filiația față de tatăl din căsătorie	429-434

Respect pentru oameni și cărți

V. Dispoziții comune privind acțiunile referitoare la filiație	435-440
Secțiunea a 2-a. Reproducerea umană asistată medical cu terț donator	441-447
Secțiunea a 3-a. Situația legală a copilului	448-450
Capitolul III. Adopția	451-482
Secțiunea 1. Dispoziții generale	451-454
Secțiunea a 2-a. Condițiile de fond ale adopției	455-468
§1. Persoanele care pot fi adoptate	455-458
§2. Persoanele care pot adopta	459-462
§3. Consimțământul la adopție	463-468
Secțiunea a 3-a. Efectele adopției	469-474
Secțiunea a 4-a. Încetarea adopției	475-482
Titlul IV. Autoritatea părintească	483-512
Capitolul I. Dispoziții generale	483-486
Capitolul II. Drepturile și îndatoririle părintești	487-502
Capitolul III. Exercițarea autorității părintești	503-507
Capitolul IV. Decăderea din exercițiul drepturilor părintești	508-512
Titlul V. Obligația de întreținere	513-534
Capitolul I. Dispoziții generale	513-515
Capitolul II. Persoanele între care există obligația de întreținere și ordinea în care aceasta se datorează	516-523
Capitolul III. Condițiile obligației de întreținere	524-528
Capitolul IV. Stabilirea și executarea obligației de întreținere	529-534
 CARTEA A III-A. DESPRE BUNURI	 535-952
Titlul I. Bunurile și drepturile reale în general	535-554
Capitolul I. Despre bunuri în general	535-550
Secțiunea 1. Despre distincția bunurilor	535-546
Secțiunea a 2-a. Produsele bunurilor	547-550
Capitolul II. Drepturile reale în general	551-554
Titlul II. Proprietatea privată	555-692
Capitolul I. Dispoziții generale	555-566
Secțiunea 1. Conținutul, întinderea și stingerea dreptului de proprietate privată	555-562
Secțiunea a 2-a. Apărarea dreptului de proprietate privată	563-566
Capitolul II. Accesierea	567-601
Secțiunea 1. Dispoziții generale	567-568
Secțiunea a 2-a. Accesierea imobiliară naturală	569-576
Secțiunea a 3-a. Accesierea imobiliară artificială	577-597
§1. Dispoziții comune	577-579

§2. Realizarea lucrării cu materialele altuia _____	580
§3. Realizarea unei lucrări autonome cu caracter durabil asupra imobilului altuia _____	581-582
§4. Realizarea unei lucrări adăugate cu caracter durabil asupra imobilului altuia _____	583-585
§5. Înțelesul unor termeni _____	586
§6. Dispoziții speciale _____	587-597
<i>Secțiunea a 4-a. Accesiunea mobilă</i> _____	598-601
Capitolul III. Limitele juridice ale dreptului de proprietate privată ____	602-630
<i>Secțiunea 1. Limite legale</i> _____	602-625
§1. Dispoziții comune _____	602-603
§2. Folosirea apelor _____	604-610
§3. Picătura streșinii _____	611
§4. Distanța și lucrările intermediare cerute pentru anumite construcții, lucrări și plantații _____	612-613
§5. Vederea asupra proprietății vecinului _____	614-616
§6. Dreptul de trecere _____	617-620
§7. Alte limite legale _____	621-625
<i>Secțiunea a 2-a. Limite convenționale</i> _____	626-629
<i>Secțiunea a 3-a. Limite judiciare</i> _____	630
Capitolul IV. Proprietatea comună _____	631-686
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i> _____	631-633
<i>Secțiunea a 2-a. Coproprietatea obișnuită</i> _____	634-645
<i>Secțiunea a 3-a. Coproprietatea forțată</i> _____	646-666
§1. Dispoziții comune _____	646-647
§2. Coproprietatea asupra părților comune din clădirile cu mai multe etaje sau apartamente _____	648-659
I. Părțile comune _____	648-652
II. Drepturile și obligațiile coproprietarilor _____	653-658
III. Asociația de proprietari _____	659
§3. Coproprietatea asupra despărțiturilor comune _____	660-666
<i>Secțiunea a 4-a. Proprietatea comună în devălmășie</i> _____	667-668
<i>Secțiunea a 5-a. Partajul</i> _____	669-686
Capitolul V. Proprietatea periodică _____	687-692
Titlul III. Dezmembrămintele dreptului de proprietate privată _____	693-772
Capitolul I. Superficia _____	693-702
Capitolul II. Uzufuctul _____	703-748
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i> _____	703-708
<i>Secțiunea a 2-a. Drepturile și obligațiile uzufructuarului și ale nudului proprietar</i> _____	709-745
§1. Drepturile uzufructuarului și ale nudului proprietar _____	709-722
§2. Obligațiile uzufructuarului și ale nudului proprietar _____	723-736

§3. Dispoziții speciale	737-745
<i>Secțiunea a 3-a. Stingerea uzufructului</i>	746-748
Capitolul III. Uzul și abitația	749-754
Capitolul IV. Servituțiile	755-772
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	755-764
<i>Secțiunea a 2-a. Drepturile și obligațiile proprietarilor</i>	765-769
<i>Secțiunea a 3-a. Stingerea servituțiilor</i>	770-772
Titlul IV. Fiducia	773-791
Titlul V. Administrarea bunurilor altuia	792-857
Capitolul I. Dispoziții generale	792-794
Capitolul II. Formele de administrare	795-801
<i>Secțiunea 1. Administrarea simplă</i>	795-799
<i>Secțiunea a 2-a. Administrarea deplină</i>	800-801
Capitolul III. Regimul juridic al administrării	802-845
<i>Secțiunea 1. Obligațiile administratorului față de beneficiar</i>	802-812
<i>Secțiunea a 2-a. Obligațiile administratorului și ale beneficiarului în raporturile cu terții</i>	813-817
<i>Secțiunea a 3-a. Inventar, garanții și asigurare</i>	818-824
<i>Secțiunea a 4-a. Administrarea colectivă și delegarea</i>	825-830
<i>Secțiunea a 5-a. Plasamentele considerate sigure</i>	831-836
<i>Secțiunea a 6-a. Repartiția profiturilor și a pierderilor</i>	837-841
<i>Secțiunea a 7-a. Darea de seamă anuală</i>	842-845
Capitolul IV. Încetarea administrării	846-857
<i>Secțiunea 1. Cauzele de încetare</i>	846-849
<i>Secțiunea a 2-a. Darea de seamă și predarea bunurilor</i>	850-857
Titlul VI. Proprietatea publică	858-875
Capitolul I. Dispoziții generale	858-865
Capitolul II. Drepturile reale corespunzătoare proprietății publice	866-875
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	866
<i>Secțiunea a 2-a. Dreptul de administrare</i>	867-870
<i>Secțiunea a 3-a. Dreptul de concesiune</i>	871-873
<i>Secțiunea a 4-a. Dreptul de folosință cu titlu gratuit</i>	874-875
Titlul VII. Cartea funciară	876-915
Capitolul I. Dispoziții generale	876-884
Capitolul II. Înscrierea drepturilor tabulare	885-901
Capitolul III. Notarea unor drepturi, fapte și raporturi juridice	902-906
Capitolul IV. Rectificarea înscrierilor de carte funciară	907-915
Titlul VIII. Posesia	916-952
Capitolul I. Dispoziții generale	916-921
Capitolul II. Viciile posesiei	922-927

Capitolul III. Efectele posesiei	928-948
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	928-929
<i>Secțiunea a 2-a. Uzucăpiunea imobiliară</i>	930-934
<i>Secțiunea a 3-a. Dobândirea proprietății mobiliare prin posesia de bună-credință</i>	935-940
<i>Secțiunea a 4-a. Ocupațiunea</i>	941-947
<i>Secțiunea a 5-a. Dobândirea fructelor prin posesia de bună-credință</i>	948
Capitolul IV. Acțiunile posesorii	949-952

CARTEA A IV-A. DESPRE MOȘTENIRE ȘI LIBERALITĂȚI _____ **953-1163**

Titlul I. Dispoziții referitoare la moștenire în general _____ **953-962**

Capitolul I. Dispoziții generale	953-956
Capitolul II. Condițiile generale ale dreptului de a moșteni	957-962

Titlul II. Moștenirea legală _____ **963-983**

Capitolul I. Dispoziții generale	963-964
Capitolul II. Reprezentarea succesorală	965-969
Capitolul III. Moștenitorii legali	970-983
<i>Secțiunea 1. Soțul supraviețuitor</i>	970-974
<i>Secțiunea a 2-a. Descendenții defunctului</i>	975
<i>Secțiunea a 3-a. Ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați</i>	976-981
<i>Secțiunea a 4-a. Ascendenții ordinari</i>	982
<i>Secțiunea a 5-a. Colateralii ordinari</i>	983

Titlul III. Liberalitățile _____ **984-1099**

Capitolul I. Dispoziții comune	984-1010
<i>Secțiunea 1. Dispoziții preliminare</i>	984-986
<i>Secțiunea a 2-a. Capacitatea în materie de liberalități</i>	987-992
<i>Secțiunea a 3-a. Substituțiile fideicomisare</i>	993-1000
<i>Secțiunea a 4-a. Liberalitățile reziduale</i>	1001-1005
<i>Secțiunea a 5-a. Revizuirea condițiilor și sarcinilor</i>	1006-1008
<i>Secțiunea a 6-a. Dispoziții speciale</i>	1009-1010
Capitolul II. Donația	1011-1033
<i>Secțiunea 1. Încheierea contractului</i>	1011-1016
<i>Secțiunea a 2-a. Efectele donației</i>	1017-1019
<i>Secțiunea a 3-a. Revocarea donației</i>	1020-1029
§1. Dispoziții comune	1020-1022
§2. Revocarea pentru ingratitudine	1023-1026
§3. Revocarea pentru neexecutarea sarcinii	1027-1029
<i>Secțiunea a 4-a. Donațiile făcute viitorilor soți în vederea căsătoriei și donațiile între soți</i>	1030-1033

Capitolul III. Testamentul	1034-1085
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	1034-1039
<i>Secțiunea a 2-a. Formele testamentului</i>	1040-1050
<i>Secțiunea a 3-a. Revocarea voluntară a testamentului</i>	1051-1053
<i>Secțiunea a 4-a. Legatul</i>	1054-1073
§1. Categoriile de legate	1054-1057
§2. Efectele legatelor	1058-1067
§3. Ineficacitatea legatelor	1068-1073
<i>Secțiunea a 5-a. Dezmoștenirea</i>	1074-1076
<i>Secțiunea a 6-a. Execuțiunea testamentară</i>	1077-1085
Capitolul IV. Rezerva succesorală, cotitatea disponibilă și reducțiunea liberalităților excesive	1086-1099
<i>Secțiunea 1. Rezerva succesorală și cotitatea disponibilă</i>	1086-1090
<i>Secțiunea a 2-a. Reducțiunea liberalităților excesive</i>	1091-1099
Titlul IV. Transmisiunea și partajul moștenirii	1100-1163
Capitolul I. Transmisiunea moștenirii	1100-1134
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	1100-1105
<i>Secțiunea a 2-a. Acceptarea moștenirii</i>	1106-1119
<i>Secțiunea a 3-a. Renunțarea la moștenire</i>	1120-1124
<i>Secțiunea a 4-a. Sezina</i>	1125-1129
<i>Secțiunea a 5-a. Petiția de ereditate</i>	1130-1131
<i>Secțiunea a 6-a. Certificatul de moștenitor</i>	1132-1134
Capitolul II. Moștenirea vacantă	1135-1140
Capitolul III. Amintirile de familie	1141-1142
Capitolul IV. Partajul succesoral și raportul	1143-1163
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale referitoare la partajul succesoral</i>	1143-1145
<i>Secțiunea a 2-a. Raportul donațiilor</i>	1146-1154
<i>Secțiunea a 3-a. Plata datoriilor</i>	1155-1159
<i>Secțiunea a 4-a. Partajul de ascendent</i>	1160-1163
 CARTEA A V-A. DESPRE OBLIGAȚII	 1164-2499
Titlul I. Dispoziții generale	1164-1165
Titlul II. Izvoarele obligațiilor	1166-1395
Capitolul I. Contractul	1166-1323
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	1166-1170
<i>Secțiunea a 2-a. Diferite categorii de contracte</i>	1171-1177
<i>Secțiunea a 3-a. Încheierea contractului</i>	1178-1245
§1. Dispoziții preliminare	1178-1179
§2. Capacitatea părinților	1180-1181

§3. Consimțământul	1182-1224
I. Formarea contractului	1182-1203
II. Valabilitatea consimțământului	1204-1205
III. Vicile consimțământului	1206-1224
§4. Obiectul contractului	1225-1234
§5. Cauza	1235-1239
§6. Forma contractului	1240-1245
<i>Secțiunea a 4-a. Nulitatea contractului</i>	1246-1265
§1. Dispoziții generale	1246-1249
§2. Cauzele de nulitate	1250-1253
§3. Efectele nulității	1254-1260
§4. Validarea contractului	1261-1265
<i>Secțiunea a 5-a. Interpretarea contractului</i>	1266-1269
<i>Secțiunea a 6-a. Efectele contractului</i>	1270-1294
§1. Efectele între părți	1270-1279
§2. Efectele față de terți	1280-1294
I. Dispoziții generale	1280-1282
II. Promisiunea faptei altuia	1283
III. Stipulația pentru altul	1284-1288
IV. Simulația	1289-1294
<i>Secțiunea a 7-a. Reprezentarea</i>	1295-1314
<i>Secțiunea a 8-a. Cesiunea contractului</i>	1315-1320
<i>Secțiunea a 9-a. Încetarea contractului</i>	1321-1323
Capitolul II. Actul juridic unilateral	1324-1329
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	1324-1326
<i>Secțiunea a 2-a. Actul unilateral ca izvor de obligații</i>	1327-1329
Capitolul III. Faptul juridic licit	1330-1348
<i>Secțiunea 1. Gestiunea de afaceri</i>	1330-1340
<i>Secțiunea a 2-a. Plata nedatorată</i>	1341-1344
<i>Secțiunea a 3-a. Îmbogățirea fără justă cauză</i>	1345-1348
Capitolul IV. Răspunderea civilă	1349-1395
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	1349-1350
<i>Secțiunea a 2-a. Cauze exoneratoare de răspundere</i>	1351-1356
<i>Secțiunea a 3-a. Răspunderea pentru fapta proprie</i>	1357-1371
<i>Secțiunea a 4-a. Răspunderea pentru fapta altuia</i>	1372-1374
<i>Secțiunea a 5-a. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de animale sau de lucruri</i>	1375-1380
<i>Secțiunea a 6-a. Repararea prejudiciului în cazul răspunderii delictuale</i>	1381-1395
Titlul III. Modalitățile obligațiilor	1396-1420
Capitolul I. Dispoziții generale	1396-1398
Capitolul II. Condiția	1399-1410

Capitolul III. Termenul	1411-1420
Titlul IV. Obligațiile complexe	1421-1468
Capitolul I. Obligațiile divizibile și obligațiile indivizibile	1421-1433
Capitolul II. Obligațiile solidare	1434-1460
<i>Secțiunea 1. Obligațiile solidare între creditori</i>	1434-1442
<i>Secțiunea a 2-a. Obligațiile solidare între debitori</i>	1443-1460
§1. Dispoziții generale	1443-1446
§2. Efectele solidarității în raporturile dintre creditor și debitorii solidari	1447-1455
I. Efectele principale în raporturile dintre creditor și debitorii solidari	1447-1453
II. Efectele secundare în raporturile dintre creditor și debitorii solidari	1454-1455
§3. Efectele solidarității în raporturile dintre debitori	1456-1460
Capitolul III. Obligațiile alternative și facultative	1461-1468
<i>Secțiunea 1. Obligațiile alternative</i>	1461-1467
<i>Secțiunea a 2-a. Obligațiile facultative</i>	1468
Titlul V. Executarea obligațiilor	1469-1565
Capitolul I. Plata	1469-1515
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	1469-1471
<i>Secțiunea a 2-a. Subiectele plății</i>	1472-1479
<i>Secțiunea a 3-a. Condițiile plății</i>	1480-1498
<i>Secțiunea a 4-a. Dovada plății</i>	1499-1505
<i>Secțiunea a 5-a. Imputația plății</i>	1506-1509
<i>Secțiunea a 6-a. Punerea în întârziere a creditorului</i>	1510-1515
Capitolul II. Executarea silită a obligațiilor	1516-1557
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	1516-1520
<i>Secțiunea a 2-a. Punerea în întârziere a debitorului</i>	1521-1526
<i>Secțiunea a 3-a. Executarea silită în natură</i>	1527-1529
<i>Secțiunea a 4-a. Executarea prin echivalent</i>	1530-1548
§1. Dispoziții generale	1530
§2. Prejudiciul	1531-1546
I. Evaluarea prejudiciului	1531-1537
II. Clauza penală și arvuna	1538-1546
§3. Vinovăția debitorului	1547-1548
<i>Secțiunea a 5-a. Rezoluțiunea, rezilierea și reducerea prestațiilor</i>	1549-1554
<i>Secțiunea a 6-a. Cauze justificate de neexecutare a obligațiilor contractuale</i>	1555-1557
Capitolul III. Mijloacele de protecție a drepturilor creditorului	1558-1565
<i>Secțiunea 1. Măsurile conservatorii</i>	1558-1559

Secțiunea a 2-a. Acțiunea oblică _____	1560-1561
Secțiunea a 3-a. Acțiunea revocatorie _____	1562-1565
Titlul VI. Transmisiunea și transformarea obligațiilor _____	1566-1614
Capitolul I. Cesiunea de creanță _____	1566-1592
Secțiunea 1. Cesiunea de creanță în general _____	1566-1586
Secțiunea a 2-a. Cesiunea unei creanțe constatate printr-un titlu nominativ, la ordin sau la purtător _____	1587-1592
Capitolul II. Subrogația _____	1593-1598
Capitolul III. Preluarea datoriei _____	1599-1608
Secțiunea 1. Dispoziții generale _____	1559-1604
Secțiunea a 2-a. Preluarea datoriei prin contract încheiat cu debitorul _____	1605-1608
Capitolul IV. Novația _____	1609-1614
Titlul VII. Stingerea obligațiilor _____	1615-1634
Capitolul I. Dispoziții generale _____	1615
Capitolul II. Compensația _____	1616-1623
Capitolul III. Confuziunea _____	1624-1628
Capitolul IV. Remiterea de datorie _____	1629-1633
Capitolul V. Imposibilitatea fortuită de executare _____	1634
Titlul VIII. Restituirea prestațiilor _____	1635-1649
Capitolul I. Dispoziții generale _____	1635-1638
Capitolul II. Modalitățile de restituire _____	1639-1647
Capitolul III. Efectele restituirii față de terți _____	1648-1649
Titlul IX. Diferite contracte speciale _____	1650-2278
Capitolul I. Contractul de vânzare _____	1650-1762
Secțiunea 1. Dispoziții generale _____	1650-1740
§1. Domeniul de aplicare _____	1650-1651
§2. Cine poate cumpăra sau vinde _____	1652-1656
§3. Obiectul vânzării _____	1657-1667
§4. Pactul de opțiune privind contractul de vânzare și promisiunea de vânzare _____	1668-1670
§5. Obligațiile vânzătorului _____	1671-1718
I. Dispoziții generale _____	1671-1672
II. Transmiterea proprietății sau a dreptului vândut _____	1673-1684
III. Predarea bunului _____	1685-1694
IV. Garanția contra evicțiunii _____	1695-1706
V. Garanția contra viciilor bunului vândut _____	1707-1715
VI. Garanția pentru buna funcționare _____	1716-1718
§6. Obligațiile cumpărătorului _____	1719-1729
§7. Dreptul de preempțiune _____	1730-1740

<i>Secțiunea a 2-a. Vânzarea bunurilor imobile</i>	1741-1746
§1. Reguli speciale aplicabile vânzării imobilelor	1741-1745
§2. Vânzarea terenurilor forestiere	1746
<i>Secțiunea a 3-a. Vânzarea moștenirii</i>	1747-1754
<i>Secțiunea a 4-a. Alte varietăți de vânzare</i>	1755-1762
§1. Vânzarea cu plata prețului în rate și rezerva proprietății	1755-1757
§2. Vânzarea cu opțiune de răscumpărare	1758-1762
Capitolul II. Contractul de schimb	1763-1765
Capitolul III. Contractul de furnizare	1766-1771
Capitolul IV. Contractul de report	1772-1776
Capitolul V. Contractul de locațiune	1777-1850
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	1777-1823
§1. Cuprinsul contractului	1777-1785
§2. Obligațiile locatorului	1786-1795
§3. Obligațiile locatarului	1796-1804
§4. Sublocațiunea și cesiunea contractului de locațiune	1805-1808
§5. Expirarea termenului și tacita relocațiune	1809-1810
§6. Înstrăinarea bunului dat în locațiune	1811-1815
§7. Încetarea contractului	1816-1823
<i>Secțiunea a 2-a. Reguli particulare în materia închirierii locuințelor</i>	1824-1835
<i>Secțiunea a 3-a. Reguli particulare în materia arendării</i>	1836-1850
Capitolul VI. Contractul de antrepriză	1851-1880
<i>Secțiunea 1. Reguli comune privind contractul de antrepriză</i>	1851-1873
§1. Dispoziții generale	1851-1856
§2. Obligațiile părților	1857-1869
§3. Încetarea contractului	1870-1873
<i>Secțiunea a 2-a. Contractul de antrepriză pentru lucrări de construcții</i>	1874-1880
Capitolul VII. Contractul de societate	1881-1954
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	1881-1889
<i>Secțiunea a 2-a. Societatea simplă</i>	1890-1948
§1. Încheierea contractului de societate	1890-1893
§2. Efectele contractului de societate	1894-1924
I. Drepturile și obligațiile asociaților între ei	1894-1912
II. Administrarea societății	1913-1919
III. Obligațiile asociaților față de terți	1920-1924
§3. Pierderea calității de asociat	1925-1924
§4. Încetarea contractului de societate și dizolvarea societății	1930-1940
§5. Lichidarea societății	1941-1948

<i>Secțiunea a 3-a. Asocierea în participație</i> _____	1949-1954
Capitolul VIII. Contractul de transport _____	1955-2008
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i> _____	1955-1960
<i>Secțiunea a 2-a. Contractul de transport de bunuri</i> _____	1961-2001
<i>Secțiunea a 3-a. Contractul de transport de persoane și bagaje</i> _____	2002-2008
Capitolul IX. Contractul de mandat _____	2009-2071
<i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i> _____	2009-2012
<i>Secțiunea a 2-a. Mandatul cu reprezentare</i> _____	2013-2038
§1. Forma și întinderea mandatului _____	2013-2016
§2. Obligațiile mandatarului _____	2017-2024
§3. Obligațiile mandantului _____	2025-2029
§4. Încetarea mandatului _____	2030-2038
<i>Secțiunea a 3-a. Mandatul fără reprezentare</i> _____	2039-2071
§1. Dispoziții generale _____	2039-2042
§2. Contractul de comision _____	2043-2053
§3. Contractul de consignație _____	2054-2063
§4. Contractul de expediție _____	2064-2071
Capitolul X. Contractul de agenție _____	2072-2095
Capitolul XI. Contractul de intermediere _____	2096-2102
Capitolul XII. Contractul de depozit _____	2103-2143
<i>Secțiunea 1. Reguli comune privind contractul de depozit</i> _____	2103-2123
§1. Dispoziții generale _____	2103-2106
§2. Obligațiile depozitarului _____	2107-2121
§3. Obligațiile deponentului _____	2122-2123
<i>Secțiunea a 2-a. Depozitul necesar</i> _____	2124-2126
<i>Secțiunea a 3-a. Depozitul hotelier</i> _____	2127-2137
<i>Secțiunea a 4-a. Sechestrul convențional</i> _____	2138-2143
Capitolul XIII. Contractul de împrumut _____	2144-2170
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i> _____	2144-2145
<i>Secțiunea a 2-a. Împrumutul de folosință</i> _____	2146-2157
<i>Secțiunea a 3-a. Împrumutul de consumație</i> _____	2158-2170
§1. Dispoziții comune _____	2158-2166
§2. Împrumutul cu dobândă _____	2167-2170
Capitolul XIV. Contractul de cont curent _____	2171-2183
Capitolul XV. Contul bancar curent și alte contracte bancare _____	2184-2198
<i>Secțiunea 1. Contul bancar curent</i> _____	2184-2190
<i>Secțiunea a 2-a. Depozitul bancar</i> _____	2191-2192
<i>Secțiunea a 3-a. Facilitatea de credit</i> _____	2193-2195
<i>Secțiunea a 4-a. Închirierea casetelor de valori</i> _____	2196-2198
Capitolul XVI. Contractul de asigurare _____	2199-2241
<i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i> _____	2199-2213

<i>Secțiunea a 2-a. Asigurarea de bunuri</i>	2214-2220
<i>Secțiunea a 3-a. Asigurările de credite și garanții și asigurările de pierderi financiare</i>	2221-2222
<i>Secțiunea a 4-a. Asigurarea de răspundere civilă</i>	2223-2226
<i>Secțiunea a 5-a. Asigurarea de persoane</i>	2227-2238
<i>Secțiunea a 6-a. Coasigurarea, reasigurarea și retrocesiunea</i>	2239-2241
Capitolul XVII. Contractul de rentă viageră	2242-2253
Capitolul XVIII. Contractul de întreținere	2254-2263
Capitolul XIX. Jocul și pariul	2264-2266
Capitolul XX. Tranzacția	2267-2278
Titlul X. Garanțiile personale	2279-2322
Capitolul I. Dispoziții generale	2279
Capitolul II. Fideiusiunea	2280-2320
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	2280-2292
<i>Secțiunea a 2-a. Efectele fideiusiunii</i>	2293-2313
§1. Efectele fideiusiunii între creditor și fideiutor	2293-2304
§2. Efectele fideiusiunii între debitor și fideiutor	2305-2312
§3. Efectele fideiusiunii între mai mulți fideiutori	2313
<i>Secțiunea a 3-a. Încetarea fideiusiunii</i>	2314-2320
Capitolul III. Garanțiile autonome	2321-2322
Titlul XI. Privilegiile și garanțiile reale	2323-2499
Capitolul I. Dispoziții generale	2323-2332
Capitolul II. Privilegiile	2333-2342
<i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>	2333-2337
<i>Secțiunea a 2-a. Privilegiile generale și privilegiile speciale</i>	2338-2341
<i>Secțiunea a 3-a. Concursul privilegiilor între ele și concursul dintre privilegiu și ipotecă</i>	2342
Capitolul III. Ipoteca	2343-2428
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	2343-2376
§1. Dispoziții comune	2343-2349
§2. Obiectul și întinderea ipotecii	2350-2359
§3. Efectele ipotecii față de terți	2360-2364
§4. Ipotecile convenționale	2365-2376
<i>Secțiunea a 2-a. Ipoteca imobiliară</i>	2377-2386
§1. Constituirea ipotecii imobiliare	2377-2383
§2. Drepturile și obligațiile părților	2384-2385
§3. Ipotecile legale	2386
<i>Secțiunea a 3-a. Ipoteca mobilă</i>	2387-2419
§1. Dispoziții generale	2387-2397
I. Constituirea ipotecii	2387-2393

II. Drepturile și obligațiile părților	2394-2397
§2. Ipotecile asupra creanțelor	2398-2408
I. Dispoziții comune	2398-2402
II. Drepturile și obligațiile părților	2403-2408
§3. Perfectarea ipotecilor mobiliare	2409-2412
§4. Înscrierea ipotecilor mobiliare	2413-2419
Secțiunea a 4-a. Concursul între creditorii ipotecari	2420-2427
Secțiunea a 5-a. Stingerea ipotecilor	2428
Capitolul IV. Executarea ipotecii	2429-2479
Secțiunea 1. Dispoziții generale	2429-2434
Secțiunea a 2-a. Executarea ipotecii mobiliare	2435-2477
§1. Executarea ipotecii asupra bunurilor mobile corporale	2435-2463
I. Deposedaarea debitorului	2435-2444
II. Vânzarea bunului ipotecat	2445-2459
III. Preluarea bunului ipotecat în contul creanței	2460-2463
§2. Executarea ipotecii asupra titlurilor reprezentative	2464
§3. Executarea ipotecii asupra creanțelor	2465-2467
§4. Preluarea bunului în vederea administrării	2468-2473
§5. Sancțiuni	2474-2477
Secțiunea a 3-a. Executarea ipotecilor imobiliare	2478-2479
Capitolul V. Gajul	2480-2494
Secțiunea 1. Constituirea gajului	2480-2486
Secțiunea a 2-a. Drepturile și obligațiile creditorului gajist	2487-2494
Capitolul VI. Dreptul de retenție	2495-2499

CARTEA A VI-A. DESPRE PRESCRIȚIA EXTINGTIVĂ,

DECĂDERE ȘI CALCULUL TERMENELOR **2500-2556**

Titlul I. Prescripția extingtivă **2500-2544**

Capitolul I. Dispoziții generale **2500-2516**

Capitolul II. Termenul prescripției extingtive **2517-2522**

Capitolul III. Cursul prescripției extingtive **2523-2543**

 Secțiunea 1. Începutul prescripției extingtive **2523-2531**

 Secțiunea a 2-a. Suspendarea prescripției extingtive **2532-2536**

 Secțiunea a 3-a. Întreruperea prescripției extingtive **2537-2543**

Capitolul IV. Împlinirea prescripției **2544**

Titlul II. Regimul general al termenelor de decădere **2545-2550**

Titlul III. Calculul termenelor **2551-2556**

CARTEA A VII-A. DISPOZIȚII DE DREPT INTERNAȚIONAL
PRIVAT _____ **2557-2663**

Respect pentru oameni și cărți

Titlul I. Dispoziții generale _____ **2557-2571**
Titlul II. Conflicte de legi _____ **2572-2663**

Capitolul I. Persoane _____ 2572-2584

Secțiunea 1. Persoana fizică _____ 2572-2579

Secțiunea a 2-a. Persoana juridică _____ 2580-2584

Capitolul II. Familia _____ 2585-2612

Secțiunea 1. Căsătoria _____ 2585-2602

§1. Încheierea căsătoriei _____ 2585-2588

§2. Efectele căsătoriei _____ 2589-2596

§3. Desfacerea căsătoriei _____ 2597-2602

Secțiunea a 2-a. Filiația _____ 2603-2610

§1. Filiația copilului din căsătorie _____ 2603-2604

§2. Filiația copilului din afara căsătoriei _____ 2605-2606

§3. Adopția _____ 2607-2610

Secțiunea a 3-a. Autoritatea părintească. Protecția copiilor _____ 2611

Secțiunea a 4-a. Obligația de întreținere _____ 2612

Capitolul III. Bunurile _____ 2613-2632

Secțiunea 1. Dispoziții generale _____ 2613-2616

Secțiunea a 2-a. Bunurile mobile corporale _____ 2617-2619

Secțiunea a 3-a. Mijloacele de transport _____ 2620-2621

Secțiunea a 4-a. Titlurile de valoare _____ 2622-2623

Secțiunea a 5-a. Bunurile incorporale _____ 2624-2625

Secțiunea a 6-a. Formele de publicitate _____ 2626

Secțiunea a 7-a. Ipotecile mobiliare _____ 2627-2632

Capitolul IV. Moștenirea _____ 2633-2636

Capitolul V. Actul juridic _____ 2637-2639

Capitolul VI. Obligațiile _____ 2640-2646

Capitolul VII. Cambia, biletul la ordin și cecul _____ 2647-2658

Secțiunea 1. Dispoziții generale _____ 2647-2650

Secțiunea a 2-a. Cambia și biletul la ordin _____ 2651-2654

Secțiunea a 3-a. Cecul _____ 2655-2658

Capitolul VIII. Fiducia _____ 2659-2662

Capitolul IX. Prescripția extinctivă _____ 2663

Dispoziții finale _____ **2664**

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 1. Izvoarele dreptului civil. (1) Sunt izvoare ale dreptului civil legea, uzanțele și principiile generale ale dreptului.

(2) În cazurile neprevăzute de lege se aplică uzanțele, iar în lipsa acestora, dispozițiile legale privitoare la situații asemănătoare, iar când nu există asemenea dispoziții, principiile generale ale dreptului.

(3) În materiile reglementate prin lege, uzanțele se aplică numai în măsura în care legea trimite în mod expres la acestea.

(4) Numai uzanțele conforme ordinii publice și bunelor moravuri sunt recunoscute ca izvoare de drept.

(5) Partea interesată trebuie să facă dovada existenței și a conținutului uzanțelor. Uzanțele publicate în culegeri elaborate de către entitățile sau organismele autorizate în domeniu se prezumă că există, până la proba contrară.

(6) În sensul prezentului cod, prin *uzanțe* se înțelege obiceiul (cutuma) și uzurile profesionale.

Legislație conexă: art. 5 alin. (3), art. 255 alin. (3) și art. 601 CPC.

Art. 2. Obiectul și conținutul Codului civil. (1) Dispozițiile prezentului cod reglementează raporturile patrimoniale și nepatrimoniale dintre persoane, ca subiecte de drept civil.

(2) Prezentul cod este alcătuit dintr-un ansamblu de reguli care constituie dreptul comun pentru toate domeniile la care se referă litera sau spiritul dispozițiilor sale.

Legislație conexă: art. 291 LSC.

Art. 3. Aplicarea generală a Codului civil. (1) Dispozițiile prezentului cod se aplică și raporturilor dintre profesioniști, precum și raporturilor dintre aceștia și orice alte subiecte de drept civil.

(2) Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere.

(3) Constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.

Legea de aplicare: Art. 8. (1) Noțiunea „profesionist” prevăzută la art. 3 din Codul civil include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil. (2) În toate actele

^[1] Dispozițiile de punere în aplicare a titlului preliminar sunt cuprinse în art. 8-8¹ din Legea nr. 71/2011.

normative în vigoare, expresiile „acte de comerț”, respectiv „fapte de comerț” se înlocuiesc cu expresia „activități de producție, comerț sau prestări de servicii”.

Respect pentru oameni și cărți

Legislație conexă: art. 2 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii (M. Of. nr. 681 din 29 iulie 2004).

Art. 4. Aplicarea prioritărilor a tratatelor internaționale privind drepturile omului. (1) În materiile reglementate de prezentul cod, dispozițiile privind drepturile și libertățile persoanelor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Constituția, Declarația Universală a Drepturilor Omului, pactele și celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și prezentul cod, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care prezentul cod conține dispoziții mai favorabile.

Legislație conexă: ► art. 20 C. Rom.; ► art. 3 CPC.

Art. 5. Aplicarea prioritărilor a dreptului Uniunii Europene. În materiile reglementate de prezentul cod, normele dreptului Uniunii Europene se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau statutul părților.

Legislație conexă: ► Declarația nr. 17 - cu privire la supremație anexată la actul final al Conferinței interguvernamentale care a adoptat Tratatul de la Lisabona; ► art. 148 C. Rom.; ► art. 4 CPC.

Capitolul II. Aplicarea legii civile

Art. 6. Aplicarea în timp a legii civile. (1) Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă.

(2) Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.

(3) Actele juridice nule, anulabile sau afectate de alte cauze de ineficacitate la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficiente potrivit dispozițiilor legii noi.

(4) Prescripțiile, decăderile și uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit.

(5) Dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare.

(6) Dispozițiile legii noi sunt de asemenea aplicabile și efectelor viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acesteia, derivate din starea și capacitatea persoanelor, din căsătorie, filiație, adopție și obligația legală de întreținere, din raporturile de proprietate, inclusiv regimul general al bunurilor, și din raporturile de vecinătate, dacă aceste situații juridice subzistă după intrarea în vigoare a legii noi. [R.A.: art. 1 C. civ. 1864]

Libris
 Reproducerea este permisă

Legea de aplicare: ► Art. 3. Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a Codului civil nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor. ► Art. 4. La data intrării în vigoare a Codului civil, actele juridice nule, anulabile sau afectate de alte cauze de ineficacitate, prevăzute de Codul civil din 1864, precum și de alte acte normative, rămân supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi **considerate valabile ori, după caz, eficace potrivit Codului civil sau dispozițiilor prezentei legi.** ► Art. 5. (1) Dispozițiile Codului civil se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare. (2) Dispozițiile Codului civil sunt aplicabile și efectelor viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acestuia, derivate din starea și capacitatea persoanelor, din căsătorie, filiație, adopție și obligația legală de întreținere, din raporturile de proprietate, inclusiv regimul general al bunurilor, și din raporturile de vecinătate, dacă aceste situații juridice subzistă după intrarea în vigoare a Codului civil.

Recurs în interesul legii. Prin Decizia nr. 1/2014 (M. Of. nr. 283 din 17 aprilie 2014), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, a admis recursurile în interesul legii declarate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 5, art. 201, art. 223 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil și ale art. 6 alin. (4), art. 2512, art. 2513 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, a stabilit că: *„Prescripțiile extinctive începute anterior datei de 1 octombrie 2011, împlinite ori neîmplinite la aceeași dată, rămân supuse dispozițiilor art. 18 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, republicat, astfel încât atât instanțele de judecată, din oficiu, cât și părțile interesate pot invoca excepția prescripției extinctive, indiferent de stadiul procesual, chiar în litigii începute după 1 octombrie 2011”.*

Legislație conexă: art. 15 alin. (2) C. Rom.

Art. 7. Teritorialitatea legii civile. (1) Actele normative adoptate de autoritățile și instituțiile publice centrale se aplică pe întreg teritoriul țării, afară de cazul în care se prevede altfel.

(2) Actele normative adoptate, în condițiile legii, de autoritățile și instituțiile administrației publice locale se aplică numai în raza lor de competență teritorială.

Legislație conexă: ► Legea nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere (M. Of. nr. 182 din 30 iulie 1992); ► Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România (M. Of. nr. 577 din 29 iunie 2004).

Art. 8. Extrateritorialitatea legii civile. În cazul raporturilor juridice cu element de extraneitate, determinarea legii civile aplicabile se face ținându-se seama de normele de drept internațional privat cuprinse în cartea a VII-a din prezentul cod.

Capitolul III. Interpretarea și efectele legii civile

Art. 9. Interpretarea legii. (1) Cel care a adoptat norma civilă este competent să facă și interpretarea ei oficială.

(2) Norma interpretativă produce efecte numai pentru viitor.

(3) Interpretarea legii de către instanță se face numai în scopul aplicării ei în cazul dedus judecății. [R.A.: art. 4 C. civ. 1864]

Legislație conexă: art. 69 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (republicată în M. Of. nr. 260 din 21 aprilie 2010).

Art. 10. Interzicerea analogiei. Legile care derogă de la o dispoziție generală, care restrâng exercițiul unor drepturi civile sau care prevăd sancțiuni civile se aplică numai în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege.

Art. 11. Respectarea ordinii publice și a bunelor moravuri. Nu se poate deroga prin convenții sau acte juridice unilaterale de la legile care interesează ordinea publică sau de la bunele moravuri. [R.A.: art. 5 C. civ. 1864]

Art. 12. Libertatea de a dispune. (1) Oricine poate dispune liber de bunurile sale, dacă legea nu prevede în mod expres altfel.

(2) Nimeni nu poate dispune cu titlu gratuit, dacă este insolubil.

Art. 13. Renunțarea la drept. Renunțarea la un drept nu se prezumă.

Legislație conexă: ► art. 408-409 CPC; ► art. 38 din Codul muncii, republicat (M. Of. nr. 345 din 18 mai 2011).

Art. 14. Buna-credință. (1) Orice persoană fizică sau persoană juridică trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile civile cu bună-credință, în acord cu ordinea publică și bunele moravuri.

(2) Buna-credință se prezumă până la proba contrară. [R.A.: art. 970 alin. (1) și art. 1899 alin. (2) C. civ. 1864]

Legislație conexă: ► art. 57 C. Rom.; ► art. 12 CPC.

Art. 15. Abuzul de drept. Niciun drept nu poate fi exercitat în scopul de a vătămă sau păgubi pe altul ori într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe. [R.A.: art. 3 din Decretul nr. 31/1954]

Legislație conexă: art. 17 CEDO.

Art. 16. Vinovăția. (1) Dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru faptele sale săvârșite cu intenție sau din culpă.

(2) Fapta este săvârșită cu intenție când autorul prevede rezultatul faptei sale și fie urmărește producerea lui prin intermediul faptei, fie, deși nu îl urmărește, acceptă posibilitatea producerii acestui rezultat.

(3) Fapta este săvârșită din culpă când autorul fie prevede rezultatul faptei sale, dar nu îl acceptă, socotind fără temei că nu se va produce, fie nu prevede rezultatul faptei, deși trebuia să îl prevadă. Culpă este gravă atunci când autorul a acționat cu o neglijență sau imprudență pe care nici persoana cea mai lipsită de dibăcie nu ar fi manifestat-o față de propriile interese.

(4) Atunci când legea condiționează efectele juridice ale unei fapte de săvârșirea sa din culpă, condiția este îndeplinită și dacă fapta a fost săvârșită cu intenție.

Art. 17. Eroarea comună și invincibilă. (1) Nimeni nu poate transmite sau constitui mai multe drepturi decât are el însuși.

(2) Cu toate acestea, când cineva, împărtaşind o credință comună și invincibilă, a considerat că o persoană are un anumit drept sau o anumită calitate juridică, instanța judecătorească, ținând seama de împrejurări, va putea hotărî că actul încheiat în această stare va produce, față de cel aflat în eroare, aceleași efecte ca și când ar fi valabil, afară de cazul în care desființarea lui nu i-ar cauza niciun prejudiciu.

(3) Eroarea comună și invincibilă nu se prezumă.

(4) Dispozițiile prezentului articol nu sunt aplicabile în materie de carte funciară și nici în alte materii în care legea reglementează un sistem de publicitate. [R.A.: art. 7 din Legea nr. 119/1996]

Capitolul IV. Publicitatea drepturilor, a actelor și a faptelor juridice

Art. 18. Obiectul publicității și modalitățile de realizare. (1) Drepturile, actele și faptele privitoare la starea și capacitatea persoanelor, cele în legătură cu bunurile care aparțin acestora, precum și orice alte raporturi juridice sunt supuse publicității în cazurile expres prevăzute de lege.

(2) Publicitatea se realizează prin cartea funciară, Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, denumită în cuprinsul prezentului cod și *arhivă*, prin registrul comerțului, precum și prin alte forme de publicitate prevăzute de lege. [R.A.: art. 38 din Legea nr. 7/1996]

Legislație conexă: Legea nr. 7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare, republicată (M. Of. nr. 720 din 24 septembrie 2015).

Art. 19. Condițiile de publicitate. (1) Procedura și condițiile de publicitate se stabilesc prin lege.

(2) Îndeplinirea formalității de publicitate poate fi cerută de orice persoană, chiar dacă este lipsită de capacitatea de exercițiu.

(3) Orice renunțare sau restrângere a dreptului de a îndeplini o formalitate de publicitate, precum și orice clauză penală sau altă sancțiune stipulată pentru a împiedica exercitarea acestui drept sunt considerate nescrise.

(4) Nimeni nu poate invoca faptul că nu a cunoscut dreptul, actul sau faptul supus publicității, dacă formalitatea de publicitate a fost legal îndeplinită.

Legea de aplicare: Art. 8¹. Existența unui litigiu sau înscrierea lui în registrele publice prevăzute de lege nu împiedică efectuarea formalităților de publicitate.

Legislație conexă: ► Legea nr. 7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare, republicată (M. Of. nr. 720 din 24 septembrie 2015); ► Legea nr. 297/2018 privind Registrul Național de Publicitate Mobiliară (M. Of. nr. 1040 din 7 decembrie 2018).

Art. 20. Efectele publicității. (1) Publicitatea asigură opozabilitatea dreptului, actului, faptului, precum și a oricărui alt raport juridic supus publicității, stabilește rangul acestora și, dacă legea prevede în mod expres, condiționează constituirea sau efectele lor juridice.

(2) Între părți sau succesorii lor, universali ori cu titlu universal, după caz, drepturile, actele sau faptele juridice, precum și orice alte raporturi juridice produc

efecte depline, chiar dacă nu au fost îndeplinite formalitățile de publicitate, afară de cazul în care prin lege se dispune altfel.

(3) Publicitatea nu validează dreptul, actul sau faptul supus ori admis la publicitate. Cu toate acestea, în cazurile și condițiile expres prevăzute de lege, ea poate produce efecte achizitive în favoarea terților dobânditori de bună-credință.

(4) Publicitatea nu întrerupe cursul prescripției extinctive, afară de cazul în care prin lege se dispune altfel.

Art. 21. Prezumțiile. (1) Dacă un drept, act sau fapt a fost înscris într-un registru public, se prezumă că el există, cât timp nu a fost radiat sau modificat în condițiile legii.

(2) În cazul în care un drept, act sau fapt a fost radiat, se prezumă că el nu există.

Art. 22. Lipsa publicității. Sancțiuni. (1) Dacă formalitatea de publicitate nu a fost realizată, iar aceasta nu era prevăzută de lege cu caracter constitutiv, drepturile, actele, faptele sau alte raporturi juridice supuse publicității sunt inopozabile terților, afară de cazul în care se dovedește că aceștia le-au cunoscut pe altă cale.

(2) Atunci când legea prevede că simpla cunoaștere de fapt nu suplinește lipsa de publicitate, absența acesteia poate fi invocată de orice persoană interesată, inclusiv de terțul care a cunoscut, pe altă cale, dreptul, actul, faptul sau raportul juridic supus publicității.

(3) În toate cazurile însă, simpla cunoaștere a dreptului, actului, faptului sau raportului juridic nu suplinește lipsa de publicitate față de alte persoane decât terțul care, în fapt, le-a cunoscut.

Art. 23. Concursul dintre formele de publicitate. Dacă un drept, act, fapt sau orice raport juridic este supus în același timp unor formalități de publicitate diferite, neefectuarea unei cerințe de publicitate nu este acoperită de îndeplinirea alteia.

Art. 24. Consultarea registrelor publice. Orice persoană, chiar fără a justifica un interes, poate, în condițiile legii, să consulte registrele publice privitoare la un drept, act, fapt sau o anumită situație juridică și să obțină extrase sau copii certificate de pe acestea. [R.A.: art. 41 din Legea nr. 7/1996]

Titlul I. Dispoziții generale

Art. 25. Subiectele de drept civil. (1) Subiectele de drept civil sunt persoanele fizice și persoanele juridice.

(2) Persoana fizică este omul, privit individual, ca titular de drepturi și de obligații civile.

(3) Persoana juridică este orice formă de organizare care, întrunind condițiile cerute de lege, este titulară de drepturi și de obligații civile.

Art. 26. Recunoașterea drepturilor și libertăților civile. Drepturile și libertățile civile ale persoanelor fizice, precum și drepturile și libertățile civile ale persoanelor juridice sunt ocrotite și garantate de lege.

Art. 27. Cetățenii străini și apatrizii. (1) Cetățenii străini și apatrizii sunt asimilați, în condițiile legii, cu cetățenii români, în ceea ce privește drepturile și libertățile lor civile.

(2) Asimilarea se aplică în mod corespunzător și persoanelor juridice străine.

Legislație conexă: art. 18 alin. (1) și art. 21 C. Rom.

Art. 28. Capacitatea civilă. (1) Capacitatea civilă este recunoscută tuturor persoanelor.

(2) Orice persoană are capacitate de folosință și, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, capacitate de exercițiu. *[R.A.: art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (1) din Decretul nr. 31/1954]*

Art. 29. Limitele capacității civile. (1) Nimeni nu poate fi îngrădit în capacitatea de folosință sau lipsit, în tot sau în parte, de capacitatea de exercițiu, decât în cazurile și condițiile expres prevăzute de lege.

(2) Nimeni nu poate renunța, în tot sau în parte, la capacitatea de folosință sau la capacitatea de exercițiu. *[R.A.: art. 6 din Decretul nr. 31/1954]*

Art. 30. Egalitatea în fața legii civile. Rasa, culoarea, naționalitatea, originea etnică, limba, religia, vârsta, sexul sau orientarea sexuală, opinia, convingerile personale, apartenența politică, sindicală, la o categorie socială ori la o categorie defavorizată, averea, originea socială, gradul de cultură, precum și orice altă situație similară nu au nicio influență asupra capacității civile. *[R.A.: art. 4 alin. (2) din Decretul nr. 31/1954]*

Legislație conexă: ► art. 16 C. Rom.; ► O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (republicată în M. Of. nr. 166 din 7 martie 2014).

^[1] Dispozițiile tranzitorii și de punere în aplicare a cărții I sunt cuprinse în art. 13-19 din Legea nr. 71/2011.

Art. 31. Patrimoniul. Mase patrimoniale și patrimoniul de afectățiune. (1)

Orice persoană fizică sau persoană juridică este titulară a unui patrimoniu care include toate drepturile și datoriile ce pot fi evaluate în bani și aparțin acesteia.

(2) Acesta poate face obiectul unei diviziuni sau unei afectățiuni numai în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

(3) Patrimoniile de afectățiune sunt masele patrimoniale fiduciare, constituite potrivit dispozițiilor titlului IV al cărții a III-a, cele afectate exercitării unei profesii autorizate, precum și alte patrimoniul determinate potrivit legii.

Art. 32. Transferul intrapatrimonial. (1) În caz de diviziune sau afectățiune, transferul drepturilor și obligațiilor dintr-o masă patrimonială în alta, în cadrul aceluși patrimoniu, se face cu respectarea condițiilor prevăzute de lege și fără a prejudicia drepturile creditorilor asupra fiecărei mase patrimoniale.

(2) În toate cazurile prevăzute la alin. (1), transferul drepturilor și obligațiilor dintr-o masă patrimonială în alta nu constituie o înstrăinare.

Art. 33. Patrimoniul profesional individual. (1) Constituirea masei patrimoniale afectate exercitării în mod individual a unei profesii autorizate se stabilește prin actul încheiat de titular, cu respectarea condițiilor de formă și de publicitate prevăzute de lege.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul măririi sau micșorării patrimoniului profesional individual.

(3) Lichidarea patrimoniului profesional individual se face în conformitate cu dispozițiile art. 1.941-1.948, dacă prin lege nu se dispune altfel.

Titlul II. Persoana fizică

Capitolul I. Capacitatea civilă a persoanei fizice

Secțiunea 1. Capacitatea de folosință

Art. 34. Noțiune. Capacitatea de folosință este aptitudinea persoanei de a avea drepturi și obligații civile. [R.A.: art. 5 alin. (2) din Decretul nr. 31/1954]

Art. 35. Durata capacității de folosință. Capacitatea de folosință începe la nașterea persoanei și încetează odată cu moartea acesteia. [R.A.: art. 7, alin. (1) din Decretul nr. 31/1954]

Art. 36. Drepturile copilului conceput. Drepturile copilului sunt recunoscute de la concepțiune, însă numai dacă el se naște viu. Dispozițiile art. 412 referitoare la timpul legal al concepțiunii sunt aplicabile. [R.A.: art. 7 alin. (2) din Decretul nr. 31/1954]

Secțiunea a 2-a. Capacitatea de exercițiu

Art. 37. Noțiune. Capacitatea de exercițiu este aptitudinea persoanei de a încheia singură acte juridice civile. [R.A.: art. 5 alin. (3) din Decretul nr. 31/1954]

Art. 38. Începutul capacității de exercițiu. (1) Capacitatea de exercițiu deplină începe la data când persoana devine majoră.

(2) Persoana devine majoră la împlinirea vârstei de 18 ani. [R.A.: art. 8 alin. (1) și (2) din Decretul nr. 31/1954]

Art. 39. Situația minorului căsătorit. (1) Minorul dobândește, prin căsătorie, capacitatea deplină de exercițiu.

(2) În cazul în care căsătoria este anulată, minorul care a fost de bună-credință la încheierea căsătoriei păstrează capacitatea deplină de exercițiu. [R.A.: art. 8 alin. (3) din Decretul nr. 31/1954]

Art. 40. Capacitatea de exercițiu anticipată. Pentru motive temeinice, instanța de tutelă poate recunoaște minorului care a împlinit vârsta de 16 ani capacitatea deplină de exercițiu. În acest scop, vor fi ascultați și părinții sau tutorele minorului, luându-se, când este cazul, și avizul consiliului de familie.

Art. 41. Capacitatea de exercițiu restrânsă. (1) Minorul care a împlinit vârsta de 14 ani are capacitatea de exercițiu restrânsă.

(2) Actele juridice ale minorului cu capacitate de exercițiu restrânsă se încheie de către acesta, cu încuviințarea părinților sau, după caz, a tutorelui, iar în cazurile prevăzute de lege, și cu autorizarea instanței de tutelă. Încuviințarea sau autorizarea poate fi dată, cel mai târziu, în momentul încheierii actului.

(3) Cu toate acestea, minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă poate face singur acte de conservare, acte de administrare care nu îl prejudiciază, precum și acte de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent și care se execută la data încheierii lor. [R.A.: art. 9 alin. (1) și (2) din Decretul nr. 31/1954]

Art. 42. Regimul unor acte ale minorului. (1) Minorul poate să încheie acte juridice privind munca, îndeletnicirile artistice sau sportive ori referitoare la profesia sa, cu încuviințarea părinților sau a tutorelui, precum și cu respectarea dispozițiilor legii speciale, dacă este cazul.

(2) În acest caz, minorul exercită singur drepturile și execută tot astfel obligațiile izvorâte din aceste acte și poate dispune singur de veniturile dobândite. [R.A.: art. 10 din Decretul nr. 31/1954]

Legislație conexă: ► art. 13 din Codul muncii (republicat în M. Of. nr. 345 din 18 mai 2011); ► H.G. nr. 75/2015 privind reglementarea prestării de către copii de activități remunerate în domeniile cultural, artistic, sportiv, publicitar și de modeling (M. Of. nr. 115 din 13 februarie 2015).

Art. 43. Lipsa capacității de exercițiu. (1) În afara altor cazuri prevăzute de lege, nu au capacitate de exercițiu:

- a) minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani;
- b) interzisul judecătoresc.

(2) Pentru cei care nu au capacitate de exercițiu, actele juridice se încheie, în numele acestora, de reprezentanții lor legali, în condițiile prevăzute de lege. Dispozițiile art. 42 alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(3) Cu toate acestea, persoana lipsită de capacitatea de exercițiu poate încheia singură actele anume prevăzute de lege, actele de conservare, precum și actele de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent și care se execută la momentul încheierii lor.